

دانشگاه علوم پزشکی مشهد
دانشکده پرستاری و مامایی

موضوع کارآموزی: کارآموزی بارداری و زایمان و پدیده های نوین در مامایی (۲)

میزان واحد: ۲ واحد

نوع درس: کارآموزی

پیشنیاز یا همزمان: بارداری و زایمان و پدیده های نوین در مامایی (۲)

گروه هدف: دانشجویان ترم ۳ مقطع کارشناسی ارشد ناپیوسته آموزش مامایی

مسؤل درس: دکتر فاطمه زهرا کریمی

اساتید: دکتر فاطمه زهرا کریمی

محل اجرا: بیمارستان حضرت ام البنین (س) - امام رضا (ع) و هاشمی نژاد

هدف کلی درس :

این کارآموزی فرصتی را برای دانشجویان فراهم می کند تا مهارت علمی و عملی لازم را در مورد روشهای جدید در زمینه انجام انواع زایمان های طبیعی و غیر طبیعی، به منظور تامین سلامت و کاهش میزان مرگ و میر مادر و نوزاد بدست آورند.

اهداف اختصاصی درس :

از دانشجوی انتظار می رود تا در طول مدت کارآموزی در زایمان طبیعی و غیر طبیعی مراقبت های ذیل را انجام دهد.

۱. ارتباط مناسب با زائو برقرار نماید.
۲. گرفتن شرح حال و انجام معاینات فیزیکی و مانورهای شکمی
۳. با توجه به شرح حال و معاینات انجام شده در رابطه با بستری کردن زائو تصمیم بگیرد.
۴. زائوی بستری شده را جهت استقرار در اتاق لیبر آماده کند. (آماده کردن لباس، تخت، تخلیه مثانه، برقراری راه وریدی، تجویز سرم، گرفتن آزمایشات)
۵. کنترل و ثبت صدای قلب جنین و مانیتورینگ خارجی
۶. تشخیص موارد غیر طبیعی الگوی ضربان قلب جنین
۷. در صورت غیر طبیعی بودن الگوی ضربان قلب جنین اقدام مناسب را انجام دهد.
۸. معاینه لگن را بدرستی انجام دهد.
۹. لگن طبیعی را از لگن غیر طبیعی افتراق دهد.
۱۰. تنگی های لگن فوقانی، میانی و تحتانی را تشخیص دهد.
۱۱. دیستوشی زایمانی را در اثر تنگی های لگن تشخیص دهد.
۱۲. اقدامات لازم را در موارد دیستوشی زایمانی در اثر تنگی های لگن انجام دهد.
۱۳. دیستوشی زایمانی را در اثر اختلالات بافت نرم تشخیص دهد.
۱۴. اقدامات لازم را در موارد دیستوشی زایمانی در اثر اختلالات بافت نرم انجام دهد.
۱۵. اندیکاسیون های انجام القا و تقویت لیبر را تشخیص دهد.

۱۶. مراقبت های مربوط به القا و تقویت لیبر را انجام دهد.
۱۷. روشهای بی دردی غیر دارویی را برای زائو انجام دهد.
۱۸. روشهای بی دردی دارویی را طبق دستور پزشک انجام دهد.
۱۹. پارتوگراف زایمان را تکمیل کند.
۲۰. موارد غیر طبیعی را در پارتوگراف تشخیص دهد و اقدام مناسب را انجام دهد.
۲۱. دیستوشی زایمانی را در اثر پرزانتاسیون های غیر طبیعی تشخیص دهد.
۲۲. اقدامات لازم را در موارد دیستوشی زایمانی در اثر پرزانتاسیون های غیر طبیعی انجام دهد.
۲۳. دیستوشی زایمانی را در اثر دیستوشی شانه تشخیص دهد.
۲۴. اقدامات لازم را در موارد دیستوشی شانه انجام دهد.
۲۵. مانورهای خروج شانه را در موارد دیستوشی شانه به ترتیب اولویت انجام دهد.
۲۶. نیاز به انجام زایمان ابزاری (واکیوم) را تشخیص دهد.
۲۷. در انجام زایمان ابزاری (واکیوم) مشارکت داشته باشد.
۲۸. علائم محدودیت رشد داخل رحمی را تشخیص دهد.
۲۹. اقدامات تشخیصی را در موارد محدودیت رشد داخل رحمی جنین انجام دهد.
۳۰. در اداره زایمان جنین مبتلا به محدودیت رشد داخل رحمی مشارکت داشته باشد.
۳۱. علائم زایمان زودرس را در زائو تشخیص دهد.
۳۲. در اداره زایمان زودرس (پره ترم) مشارکت داشته باشد.
۳۳. علائم پارگی زودرس کیسه آب را در زائو تشخیص دهد.
۳۴. اقدامات تشخیصی را در موارد پارگی کیسه آب انجام دهد.
۳۵. در اداره پارگی زودرس کیسه آب مشارکت داشته باشد.
۳۶. گذشتن از موعد زایمان (زایمان دیررس) را در زائو تشخیص دهد.
۳۷. اقدامات تشخیصی زجر جنینی را در موارد گذشتن از موعد زایمان انجام دهد.
۳۸. نیاز به بستری در موارد گذشتن از موعد زایمان را (زایمان دیررس) تشخیص دهد.
۳۹. در اداره زایمان دیررس (پست ترم) مشارکت داشته باشد.
۴۰. در اداره زایمان چند قلوبی مشارکت داشته باشد.
۴۱. در اداره زایمان بریچ مشارکت داشته باشد.
۴۲. فوریتهای مامایی (پارگی و وارونگی رحم، نمایش بند ناف، آمبولی مایع آمنیوتیک) را در زائو تشخیص دهد.
۴۳. اقدامات لازم را در موارد فوریتهای مامایی (پارگی و وارونگی رحم، نمایش بند ناف، آمبولی مایع آمنیوتیک) را انجام دهد.
۴۴. انواع پارگی های پرینه، واژن، سرویکس و رحم را تشخیص دهد.
۴۵. پارگی های پرینه، واژن و سرویکس را بدرستی ترمیم کند.
۴۶. اقدامات لازم را پس از ترمیم پارگی ها در زائو انجام دهد.
۴۷. خونریزی پس از زایمان را در زائو تشخیص دهد.
۴۸. اقدامات دارویی و غیر دارویی را در موارد خونریزی پس از زایمان انجام دهد.
۴۹. در مراقبتهای مادران در حال زایمان مبتلا به بیماریهای داخلی - جراحی (قلبی، تنفسی، کلیوی، عصبی، خونی و غددی، گوارشی و خودایمن) مشارکت داشته باشد.
۵۰. مراقبت های مربوط به نوزاد را بلافاصله پس از زایمان انجام دهد. (باز کردن راه هوایی، جلوگیری از هیپو ترمی، تحریک نوزاد)
۵۱. آپکار نوزاد را در دقایق اول و پنجم پس از تولد محاسبه کند.

۵۲. نیاز به احیا را در نوزاد تشخیص دهد.
۵۳. اقدامات احیا را در نوزاد انجام دهد.
۵۴. مراقبت های مربوط به نوزاد (کلامپ بند ناف، بستن دستبند، معاینه فیزیکی نوزاد، تزریق ویتامین K و گرفتن اثر پای نوزاد) را انجام دهد.
۵۵. اقدام مناسب را در صورت RH منفی بودن مادر انجام دهد.
۵۶. زایمان جفت و پرده های جفتی را انجام دهد.
۵۷. باقی ماندن جفت و پرده های جفتی را در رحم تخلیص دهد.
۵۸. در صورت باقی ماندن جفت و پرده های جفتی در رحم، اقدام مناسب را انجام دهد.
۵۹. کنترل های مربوط به مرحله چهارم زایمان را انجام دهد.
۶۰. موارد غیر طبیعی مربوط به مرحله چهارم زایمان را تشخیص و مراقبت های لازم را انجام دهد.
۶۱. به مادر مراقبت های پس از زایمان را آموزش دهد. (مراقبت از خود و بهداشت فردی، حمام، مراقبت از زخم، خونریزی پس از زایمان، تغذیه، اجابت مزاج، برون ده ادراری، رابطه جنسی، تنظیم خانواده، علائم خطر مادر و نوزاد، نحوه شیردهی، دفع ادرار و مدفوع در نوزاد، واکسیناسیون، آزمایشات مربوط به غربالگری نوزاد، زمان و مکان مراجعات مادر پس از ترخیص).
۶۲. عوارض دوران نفاس (خونریزی دیررس و عفونت نفاسی) را به مادر آموزش دهد.
۶۳. کارآموزی زایمان طبیعی دانشجویان کارشناسی را زیر نظر مربی اداره کند.

روش تدریس:

- ✓ نحوه تدریس در این دوره کارآموزی به روش استفاده از کارنامه EPITOME، یادگیری مبتنی بر وظیفه
- Task-based learning (TBL)، رویکرد فراگیر – محور با مدل SNAPPS و برگزاری راند و کنفرانس
- بالینیو ژورنال کلاب خواهد بود.

وظایف فراگیران:

- ✓ حضور منظم در محل کارآموزی و خودداری از غیبت غیر موجه
- ✓ رعایت اخلاق و شئون اسلامی در زایشگاه
- ✓ انجام وظایف محوله بر اساس اهداف کارآموزی
- ✓ ارائه ژورنال کلاب مرتبط با اهداف کارآموزی
- ✓ مشارکت فعال در راند بالینی

نحوه ارزشیابی:

- ✓ رعایت شئون اخلاقی و قوانین حرفه ای: ۲۰٪ نمره
- ✓ ارزشیابی عملکرد بالینی دانشجو در طول دوره کارآموزی و در پایان دوره کارآموزی: ۶۰٪ نمره
- ✓ در بخش و مشارکت فعال در راند بالینی: ۱۰٪ نمره
- ✓ تکمیل و ارائه فرم ثبت مهارتها: ۱۰٪

محتوی و ترتیب ارائه مطالب

روز	عناوین	مدرس
اول	معارفه و معرفی درس نحوه برقراری ارتباط مناسب با زائو - اخذ شرح حال	گروه اساتید، دانشجویان
دوم	تنگی های لگن - اختلالات بافت نرم - پرزانتاسیون غیر طبیعی	گروه اساتید، دانشجویان
سوم	الگوهای ضربان قلب جنین - زجر جنینی	گروه اساتید، دانشجویان
چهارم	القا و تقویت لیبر	گروه اساتید، دانشجویان
پنجم	روشهای بی دردی غیر دارویی و دارویی	گروه اساتید، دانشجویان
ششم	مراقبت های نوزاد - احیاء نوزاد	گروه اساتید، دانشجویان
هفتم	فوریت های مامایی	گروه اساتید، دانشجویان
هشتم	صدمات دستگاه تناسلی - هماتوم دستگاه تناسلی	گروه اساتید، دانشجویان
نهم	دیستوشی شانه - پارتوگراف	گروه اساتید، دانشجویان
دهم	خونریزی پس از زایمان	گروه اساتید، دانشجویان
یازدهم	دیابت بارداری و دیابت آشکار در بارداری	گروه اساتید، دانشجویان
دوازدهم	فشار خون بارداری، پره اکلامپسی، اکلامپسی	گروه اساتید، دانشجویان
سیزدهم	پارگی زودرس کیسه آب - زایمان زودرس	گروه اساتید، دانشجویان
چهاردهم	گذشتن از موعد زایمان	گروه اساتید، دانشجویان
پانزدهم	زایمان ابزاری - بریچ	گروه اساتید، دانشجویان
شانزدهم	دوقلوپی	گروه اساتید، دانشجویان
هفدهم	جنین IUGR	گروه اساتید، دانشجویان
هجدهم	بیماری های طبی (وابسته به case)	گروه اساتید، دانشجویان
نوزدهم	بیماری های طبی (وابسته به case)	گروه اساتید، دانشجویان
بیستم	اداره کارآموزی زیر نظر مربی	گروه اساتید، دانشجویان

منابع:

- ۱- بارداری و زایمان ویلیامز. کانینگهام، اف. گاس.، آخرین ویرایش، انتشارات گلبان.
- ۲- مراقبت های ادغام یافته سلامت مادران (راهنمای خدمات داخل و خارج بیمارستانی) - وزارت بهداشت - دغتر سلامت خانواده، اداره سلامت مادران، آخرین ویرایش
- ۳- راهنمای کشوری انجام زایمان طبیعی و روشهای غیر دارویی کاهش درد زایمان، وزارت بهداشت - دغتر سلامت خانواده، اداره سلامت مادران، آخرین ویرایش
- ۴- راهنمای کشوری ارائه خدمات مامایی و زایمان، بیمارستان های دوستدار مادر، وزارت بهداشت - دغتر سلامت خانواده، اداره سلامت مادران، آخرین ویرایش
- ۵- درسنامه مامایی میلز، درسنامه مامایی میلز، مارگارت اف، آخرین ویرایش
- 6- Danforth obstetrics and gynecology diagnosis edited by james R. scoot. last edition
- 7- Current obstetrics & gynecology diagnosis & treatment, edited by Alan H. Decherney. last edition
- 8- Varneys Midwifery- last edition, New yourk: Jones & Barlett